

V

N

K

Aan:
de leden van de Gemeenteraad Amsterdam
het Dagelijks Bestuur van Amsterdam Zuid,
de Afdeling Monumenten en Archeologie,
de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit

16 maart 2017

Het bestuur van de Vereniging van Nederlandse Kunsthistorici (VNK) ondersteunt van harte het appel dat de Erfgoedvereniging Bond Heemschut en de Stichting het Cuypersgenootschap (brief van 20 januari jl.) en een groot aantal (oud)directeuren van Nederlandse musea (brief van 17 februari 2017) op u hebben gedaan tot behoud van het monumentale raam van Matthieu Wiegman. Dit raam bevond zich vanaf 1938 tot kort geleden in de Valeriuskliniek, maar is nu opgeslagen zonder uitzicht op herplaatsing.

De VNK, opgericht in 1939, is een vereniging van kunsthistorici werkzaam in de sectoren universiteiten, musea, erfgoed, kunsthandel, educatie en zelfstandigen. Vanuit onze betrokkenheid bij een verantwoord behoud en beheer van kunstobjecten en cultureel erfgoed gaat het ons zeer ter harte dat een kunstwerk van een dergelijke schoonheid en betekenis met teloorgang wordt bedreigd en daarmee aan toekomstige generaties wordt onthouden.

Wij hoeven de argumentatie van Heemschut, het Cuypergenootschap en de (oud)museumdirecteuren niet in haar geheel te herhalen, maar willen vooral de zeer grote kunst- en cultuurhistorische waarde van dit raam benadrukken. Het is, met zijn omvang, artistieke en technische kwaliteiten, niet alleen een hoofdwerk binnen het oeuvre van een vooraanstaande twintigste-eeuwse kunstenaar, maar behoort tevens tot de belangrijkste glas-in-loodramen die in Nederland tijdens het interbellum zijn vervaardigd. De ondergang ervan zal voor de Nederlandse kunstgeschiedenis van de twintigste eeuw een onherstelbaar verlies betekenen.

Wanneer het raam niet teruggeplaatst wordt in het complex dat op de plaats van de Valeriuskliniek gaat verrijzen, zal het - zoals de eerdergenoemde organisaties naar voren brengen - vrijwel onmogelijk zijn om er een andere bestemming voor te vinden. Het glas-in-loodraam, ooit bedoeld als 'vreugdevolle' aanwinst voor deze plek, hoort hier ook behouden te worden. Wij zijn dan ook van oordeel dat het onjuist en onverantwoord is om in deze kwestie die zozeer het behoud van Nederlands cultureel erfgoed betreft een projectontwikkelaar het laatste woord te geven. Wij doen daarom een dringend beroep op u om het tij te keren en wat van waarde is niet weerloos te laten zijn.

Met vriendelijke groeten,

Namens het bestuur van de VNK,

Annette de Vries
voorzitter